

Gasvormige emissies Koeien & Kansen lopen 6 jaar voor

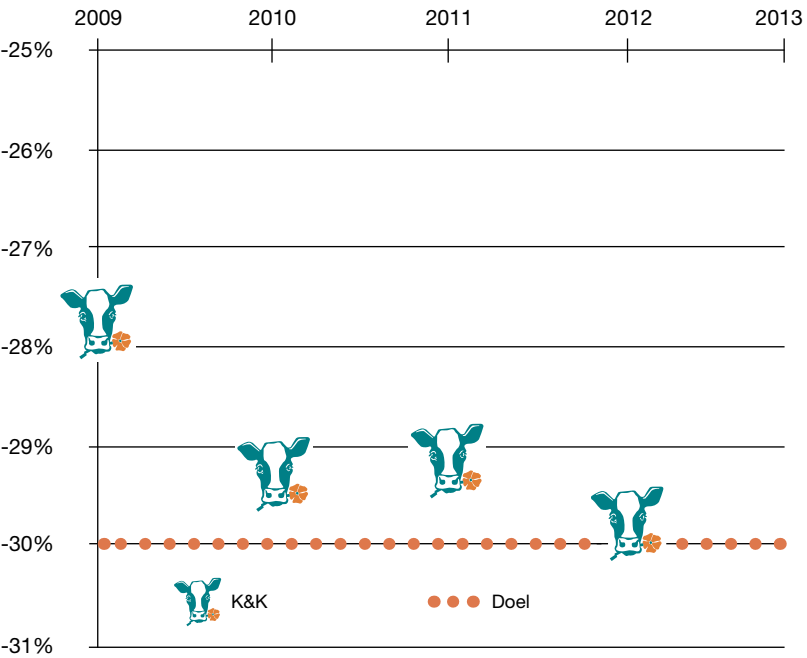
Al drie jaar op rij laat Koeien & Kansen zien dat de reductiedoelstelling van het Convenant “Schoon en Zuinig” voor 2020 technisch mogelijk is. Wat ook duidelijk is geworden: het is een hele scherpe doelstelling!

De K&K bedrijven moeten in 2014 al 30% minder broeikasgassen produceren dan het landelijk gemiddelde in 1990. Daarmee lopen ze 6 jaar voor, want die 30% reductie is een doelstelling van het Convenant “Schoon en Zuinig” voor 2020. K&K zoekt uit of dat mogelijk is en wat de consequenties zijn voor de ammoniakemissie, de bedrijfseconomische resultaten en de arbeidsbelasting. Gemiddeld halen de K&K bedrijven de broeikasgasdoelstelling van het convenant (zie figuur 1).

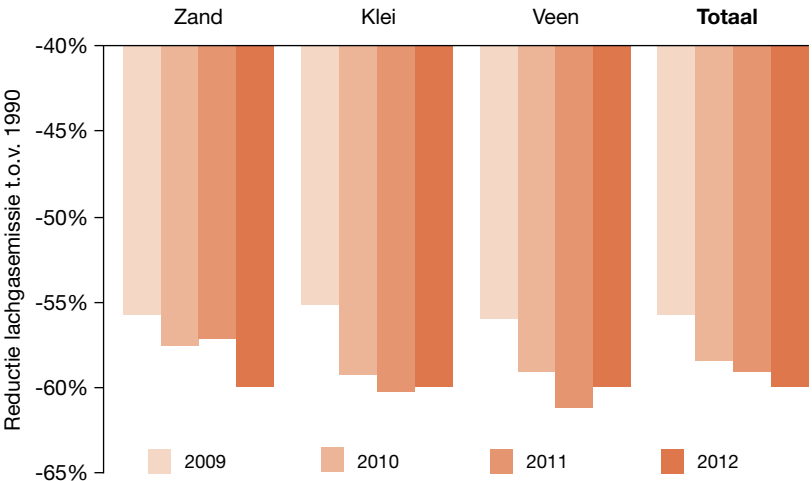
Maar... een verbetering van 27,6% naar 30% emissiereductie blijkt niet makkelijk: elke extra verbetering vraagt een steeds grotere inspanning. Kennelijk is die 30% broeikasgasemissie niet ver van het maximaal haalbare als alleen (dier)managementmaatregelen worden ingezet. Voor methaan kan via mestvergisting en wellicht met behulp van voeradditieven nog een stap gezet worden. De gegevens uit 2009-2012 laten zien dat de K&K lachgasemissie t.o.v. 1990 met ongeveer 60% ver-

minderd is (figuur 2). Voor methaan is de reductie ongeveer 13% (figuur 3), maar de kleibedrijven trokken het gemiddelde wat naar beneden. Het effect van reductiemaatregelen voor

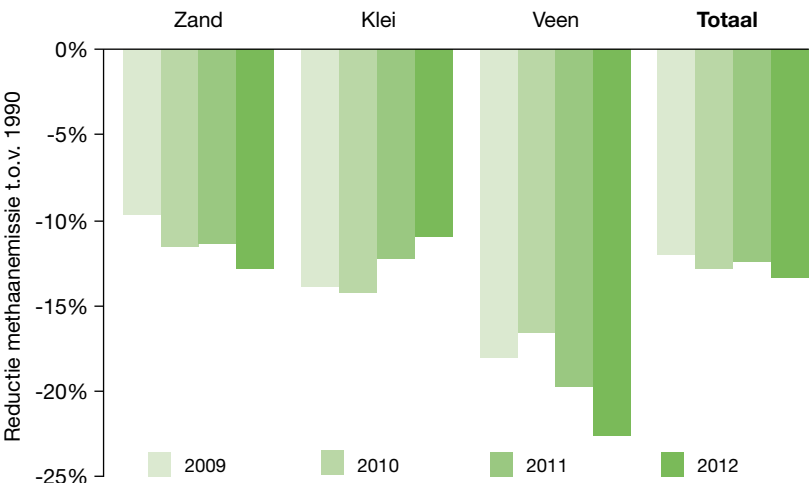
methaan is moeilijk in te schatten, omdat de resultaten afhankelijk zijn van weersomstandigheden, ruwvoer kwaliteit, ruwvoervoorraad en voerprijzen.

Figuur 1. Gemiddelde broeikasgasemissie van 16 K&K bedrijven. Procentuele reductie ten opzichte van de referentiewaarde (het landelijk gemiddelde anno 1990).

Figuur 2. Reductie lachgasemissie t.o.v. 1990 per grondsoort en totaal gemiddeld.

Figuur 3. Reductie methaanemissie t.o.v. 1990 per grondsoort en totaal gemiddeld.

De Marke: volharding en volhoudbaarheid op de proef gesteld

Ergens een mooie oplossing voor bedenken is één, deze oplossing succesvol ontwikkelen en toepassen is een tweede en de introductie van de werkwijze in de praktijk is een derde. Meerdere maatregelen die we op De Marke bedacht hebben vergen enig doorzettingsvermogen, met name bij de opstart. Mestraffinage is hier een mooi voorbeeld van: er valt veel te winnen in mineralenbenutting en energieproductie, maar mest is een lastig hanteerbaar goedje. Vaak zit er iets extra's in zoals zand, voorresten, een verloren oormerk of klauwblokje. Dit geeft logistieke problemen: vastgelopen pompen en verstopte leidingen. Ook de juiste biologische activiteit ontwikkelen bleek moeilijk. Mest is immers het restproduct van voer, de koe heeft al haar stinkende best gedaan de nodige energie eruit te halen. En vervolgens willen wij er met vergisting nog meer uit te halen! Zowaar geen sinecure. Ook mest uit elkaar halen in losse onderdelen is lastiger dan gehoopt. De jongste ontwikkelingen nopen ons echter tot volharding. Een waardevolle bestemming van mest en haar mineralen, mede met behulp van verwerking is essentieel bij een toenemende melkproductie. Dit is een mooi voorbeeld van volharding die bijdraagt aan volhoudbaarheid. Voor mestraffinage hebben we al veel problemen opgelost en we gaan stapje voor stapje verder.

Zwier van der Vegte
KTC De Marke

De ammoniakemissies waren in 2009 relatief laag op de K&K bedrijven en het effect van sturen op een lage methaanemissie was wisselend. Sturen op minder methaan vraagt extra aandacht voor de ammoniakemissie. De Koeien & Kansen bedrijven realiseerden een gemiddelde ammoniakemissie van 3,4 kg per ton meetmelk bij bijna 30% reductie van de broeikasgasemissie. Verminderen van de methaanemissie kan dus samengaan met een lage ammoniakemissie. Minder gasvormige emissies op het Nederlandse melkveebedrijf is mo-

gelijk, maar de doelstellingen in het convenant “Schoon en Zuinig” zijn scherp. Het vergt veel van de managementkwaliteiten van de melkveehouder om binnen een complex bedrijfssysteem tegelijkertijd aan economische-, maatschappelijke- en milieudoelstellingen te werken. Koeien & Kansen ondersteunt daarom melkveehouder en adviseur met instrumenten en kennis voor een advies op maat en goede monitoring.

Léon Šebek en Roselinde Goselink
Wageningen UR Livestock Research

Nieuw verschenen

- Rapport nr. 73:** Ontwikkeling bodemvruchtbaarheid op Koeien & Kansen-melkveebedrijven. Fosfaat en organische stof. Auteurs: Koos Verloop¹ en Jouke Oenema¹
- Rapport nr. 72:** Opties voor beter mest- en gewasmanagement; verkenning op vijf Koeien & Kansen melkveebedrijven. Auteurs: Koos Verloop¹ en Jouke Oenema¹

Rapporten zijn gratis te downloaden van de website.

¹ Plant Research International, onderdeel van Wageningen UR

Colofon

Auteurs: allen werkzaam bij Wageningen UR (University & Research centre) tenzij anders vermeld.

Redactie en vormgeving: Wageningen UR, Communication Services
Fotografie: Wageningen UR en Fotobureau Tiernego, Lelystad

Druk: 227 Kampen

Secretariaat Koeien & Kansen
Postbus 65
8200 AB Lelystad
tel. 0320 - 293302 / 238238
fax. 0320 - 238022
info@koeienenkansen.nl

www.koeienenkansen.nl

De nieuwsbrief is gratis aan te vragen bij het secretariaat. Overname van artikelen is toegestaan mits voorzien van duidelijke bronvermelding.